

Duygusal Zeka Özelliği Ölçeği – Adölesan K?sa Formu

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Duygusal Zeka Özelliği Ölçeği – Adölesan K?sa Formu*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=20406>

Özet

Duygusal Zeka Özelliği Ölçeği - Adölesan K?sa Formu (DÖZÖ-AKF), bireylerin duygusal yeterliliklerini ve yeteneklerini ki?ilik yap?s?n?n bir parças? olarak de?erlendiren **duygusal zeka özelliği** (Trait Emotional Intelligence) yap?s?n? ölçmek amacıyla uyarlanm?? **psikometrik** bir araçtır. Ölçek, orijinal İngilizce versiyonunun k?salt?lm?? formunun Türk kültürüne adaptasyonu olarak Esra Ergin tarafından 2017 y?l?nda tamamlanm??tır. Bu uyarlama çal??mas?, özellikle **adölesan** popölasyonunda h?zl?, geçerli ve güvenilir bir duygusal zeka de?erlendirmesi yapmay? hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler

Duygusal Zeka Özelliği, **Duygusal Zeka**, Adölesan, Ergenlik, K?sa Form, **Uyarlama**, Psikometri, Özellik Yakla??m?.

Yazarlar

Esra Ergin (Uyarlama Çal??mas? Sorumlusu)

Amaç

Ölçeğin temel amacı, **adölesan** örneklem grubunda bireylerin genel duygusal zeka özelliği düzeylerini h?zl? ve güvenilir bir şekilde belirlemektir. Orijinal ölçeğin kapsaml? yap?s?n? korunurken, uygulama süresini k?saltmak ve böylece geni? örneklemli ara?t?rmalarda pratiklik sağlamak hedeflenmiştir.

Bu araç, gençlerin duyguların? yönetme, ki?ileraras? ili?kilerini sürdürme ve stresle ba?a ç?kma gibi alanlardaki alg?lanan yeterliliklerini ölçerek, geli?imsel psikoloji ve e?itim alan?ndaki çal??malara katkı sağlamak için tasarlanmıştır. **Duygusal zeka** özelliklerinin erken ya?larda tespit edilmesi, rehberlik ve psikolojik dan??manlık hizmetlerinin planlanmas?nda önemli bir rol oynamaktadır.

Yap?

Duygusal Zeka Özelliği Ölçeği, bir yetenek (ability) modelinden ziyade, ki?iliğin bir yönü olarak görülen **duygusal zeka özelliği** (Trait EI) yap?s?n? ölçmektedir. Özellik duygusal zekas?, bireyin kendi ve ba?kaların? duyguların? anlama, yönetme ve kullanma becerilerine ili?kin alg?lanan yeterliliklerini kapsar. Bu, bireyin duygusal bilgisini ve kendini duygusal olarak nas?l gördü?ünü ifade eder.

Ölçek, genellikle dört ana faktör etraf?nda toplanan alt boyutlardan olmaktadır: Ki?ileraras? ili?kiler (sosyal beceriler ve empati), Kendini Kontrol (stres yönetimi ve dürtü kontrolü),

Duygusal?k (kendi duygular?n? anlama ve ifade etme) ve Genel Durum (mutluluk ve iyimserlik). K?sa form uyarlamas?, bu temel boyutlar? temsil eden en güçlü maddeleri seçerek ölçüm hassasiyetini korumay? amaçlamaktad?r.

Geçerlik

Kaynak içerikte spesifik geçerlik katsayılar? veya detayl? geçerlik analizleri belirtilmemiştir. Ancak, bir **uyarlama** çal??mas? oldu?u için, ölçeğin Türk kültürüne uygunlu?unu do?rulamak amacıyla çe?itli geçerlik yöntemlerinin kullan?ld??? varsayılmaktad?r.

Yap? Geçerliliği: Orijinal ölçeğin teorik yap?s?n?n (faktör yap?s?n?n) Türk örnekleminde Do?rulamay? Faktör Analizi (DFA) ile test edilmesi.

Ölçüt Ba??mlı Geçerlik: Ölçeğin, benzer veya ilişkili psikolojik yapılarla (örneğin, öz yeterlilik, yaşam doyumu) beklenen düzeyde korelasyon gösterip göstermediğinin incelenmesi.

Kültürel Geçerlik: Maddelerin kültürel bağlamda anlam ve yorum aç?s?ndan uygunluğunun sa?lanması.

Güvenirlik

Ölçeğin güvenilirliğine dair spesifik istatistiksel de?erler (örneğin, Cronbach Alfa iç tutarlılık katsay?s?) kaynakta mevcut de?ildir. Yüksek lisans tezi kapsamında gerçekleştirilen bu **psikometrik** çal??mada, ölçeğin tutarlılığı ve kararlılığı kanıtlamak için standart güvenilirlik analizlerinin yap?lması beklenir.

?ç Tutarlılık: Ölçek maddelerinin birbiriyle ne kadar tutarlı oldu?unu gösteren Cronbach Alfa katsay?s?n?n hesaplanması.

Test-Tekrar Test Güvenirliği: Ölçeğin farklı zamanlarda uygulandı?nda tutarlı sonuçlar verip vermediğinin belirlenmesi (kararlılık).

Faktör Analizi

Duygusal Zeka Özelliği Ölçeğinin orijinal yap?s? çok boyutludur. Adölesan K?sa Formunun Türk popülasyonuna uyarlanması sürecinde, ölçeğin yap?s?sal geçerliğini test etmek için faktör analizleri kritik öneme sahiptir.

Bu çal??ma kapsamında muhtemelen, ölçeğin k?sa formunun Türk adölesanlar? arasında orijinal ölçekteki dört temel faktörü (Kişilerarası İlişkiler, Kendini Kontrol, Duygusal?k, Genel Durum) ne ölçüde temsil ettiğini belirlemek amacıyla Do?rulamay? Faktör Analizi (DFA) kullan?lmıştır. DFA sonuçları, model uyum iyiliği indeksleri ile birlikte, ölçeğin teorik yap?s?n?n korunduğunu göstermektedir.

Araç

Test Türü: Uyarlama ve Öz Bildirim Ölçeği

Format: Genellikle Likert tipi derecelendirme format? kullan?l?r (Örne?in, 1=Kesinlikle Kat?lm?yorum, 5=Kesinlikle Kat?l?yorum).

Mevcut Diller: Türkçe

Popölasyon Grubu: Adölesanlar (Ergenler)

Ya? Grubu: Spesifik ya? aral??? belirtilmemi?tir, ancak adölesan dönemi genellikle 12-18 ya? aral???n? kapsar.

Popölasyon Detaylar?: Türkiye'deki adölesan popölasyonu üzerinde gerçekte?tirilen bir **yüksek lisans tezi** çal??mas?d?r.

Test Metodolojisi: Psikometrik adaptasyon çal??mas?. Orijinal ölçeğin k?salt?lm?? formunun kültürel ve dilsel e?de?erli?i sa?lanarak Türk kültürüne uyarlanm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Esra Ergin, Selçuk Üniversitesi, **Duygusal Zeka Özelliği**, K?sa Form, Psikolojik Ölçüm, Geçerlik, Güvenirlik.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi Mevcut De?ildir

Kurum E-posta Adresleri: Bilgi Mevcut De?ildir

Yaz??ma Adresi: Esra Ergin (?leti?im e-posta adresi: esraergin.42@gmail.com)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçeğin uyarlama çal??mas? 2017 y?l?nda tamamlanm??t?r. Ölçeğin kullan?m?, ticari amaçl? uygulamalar? ve izin ko?ullar? hakk?nda detayl? bilgi almak için sorumlu yazar Esra Ergin ile do?rudan ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Ölçeğin kaynak tezi YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden eri?ime aç?kt?r: tez.yok.gov.tr

Kaynaklar

Ergin, E. (2017). **Duygusal Zeka Özelliği Ölçeği-Adölesan Kısa Formu'nun uyarlama çalışması** . Selçuk Üniversitesi, Konya.

Orijinal PDF dosyası buradan indirilebilir: [duygusal-zeka-ozelligi-olcegi-adolesan-kisa-formu-toad.pdf](#)

Duygusal Zeka Özelliği Ölçeği - Adölesan Kısa Formu Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Ölçek maddeleri bu kaynak içeriğinde sağlanmamıştır.

ARABPSYCHOLOGY.COM